

HULPLIJNEN VOOR FREELANCEJOURNALISTEN IN CORONATIJD

Stand van zaken 15 augustus 2020

De coronacrisis is nog niet bezworen. In het licht van nieuwe opflakkingen wordt her en der beslist tot nieuwe beperkende maatregelen die ook nu weer zwaar aankomen voor zelfstandigen. Gelukkig springen de federale en de Vlaamse overheid bij, met enkele crisismaatregelen bovenop de klassieke sociale bescherming voor zelfstandigen. Op welke steunmaatregelen kunnen freelancejournalisten terugvallen en hoe lang nog? Hierna een stand van zaken op 15 augustus 2020, gerangschikt volgens de deadlines die je in het oog moet houden voor de aanvragen.

Charlotte Michils

FYSIEK GEVELD DOOR HET CORONAVIRUS (OF EEN ANDERE KWAAL) ?

1. Arbeidsongeschiktheidsuitkering

Arbeidsongeschikte zelfstandigen hebben, van zodra ze langer dan een week arbeidsongeschikt zijn, al vanaf de eerste ziektedag recht op een uitkering. Ze worden toegekend voor elke dag van het jaar, behalve de zondagen, en variëren naargelang de gezinssamenstelling en de duur van de arbeidsongeschiktheid (korter of langer dan één jaar).

Dagvergoedingen voor arbeidsongeschiktheid (sinds 2020)

	Primaire ongeschiktheid	Invaliditeit (na 12 maanden)
Met gezinslast	€ 60,86	€ 62,08
Alleenstaand	€ 48,71	€ 49,68
Samenwonend	€ 37,35	Met stopzetting bedrijf: € 42,60 Zonder stopzetting bedrijf: € 38,10

Denk eraan dat je bij ziekte kan vragen om geen sociale bijdragen meer te betalen ('gelijkstelling wegens ziekte'). Uiteraard blijf je dan wel nog sociaal verzekerd en behoud je je recht op pensioen, gezinsbijslag, ziekte- en invaliditeitsverzekering. Contacteer je socialeverzekeringsfonds of het RSVZ voor bijkomende info.

2. Verzekering gewaarborgd inkomen

Nogal wat zelfstandigen hebben een verzekering gewaarborgd inkomen, en dan kunnen ze langs die weg hun vergoeding vanwege het ziekenfonds opkrikken. De verzekeraar stort dan de contractueel afgesproken maandelijkse rente.

ECONOMISCH GEVELD: MINDER OF GEEN INKOMSTEN ?

➤ **Deadline: 31 augustus '20**

1. Vlaamse corona-ondersteuningspremie: € 2.000 voor hoofdberoepers en € 1.000 voor bijberoepers

De opvolger van de coronacompensatiepremie is bedoeld voor zelfstandige journalisten die 60% of meer omzetverlies boekten in de periode van 1 mei tot 31 mei 2020 t.o.v. dezelfde periode vorig jaar en in aanmerking kwamen voor de eerdere coronacompensatiepremie. Als je in de referentieperiode een ongewoon lage omzet realiseerde door bijvoorbeeld zwangerschapsverlof of arbeidsongeschiktheid, kun je deze periode vervangen door een andere mits motivatie. De aanvraag gebeurt op basis van een verklaring op eer, de bewijsstukken moet je bijhouden gedurende vijf jaar. Aanvraag tot 31 augustus via vlaio.be.

2. Federale corona-overbruggingsrecht: € 1.291,69 voor hoofdberoepers zonder gezin ten laste en € 1.614,10 voor hoofdberoepers met gezin ten laste

Het corona-overbruggingsrecht (ook wel 'crisisoverbruggingsrecht' genoemd) geldt zowel voor wie door de overheid gedwongen wordt te sluiten als voor wie zich 'vrijwillig' genoodzaakt ziet zijn of haar activiteit te onderbreken gedurende zeven opeenvolgende kalenderdagen. Aangezien journalistiek wordt beschouwd als een essentieel beroep, behoren journalisten (die hun werk zien verminderen) tot de tweede categorie van begunstigden. Het gevolg is dat zij slechts tot eind augustus een beroep kunnen doen op deze maatregel (terwijl wie van overheidswege verplicht wordt te sluiten nog tot december van de maatregel kan genieten). Journalistieke bijberoepers komen niet in aanmerking voor deze steun.

In de praktijk kun je dus tot 31 augustus de (weinig) opdrachten die je nog hebt combineren met het corona-overbruggingsrecht – maar wel steeds als je voldoet aan de tijdsvoorwaarde van zeven dagen. De aanvraag van het corona-overbruggingsrecht gebeurt op basis van een verklaring op eer. Klop aan bij je sociaalverzekeringsfonds voor meer info.

- **Deadline: 15 september '20 en 15 december '20**

3. Uitstel van betaling van sociale bijdragen (voor journalisten in hoofd- en bijberoep)

Zelfstandige journalisten in hoofd- of bijberoep die getroffen worden door de coronacrisis, kunnen vragen om de betaling van hun sociale bijdragen met een jaar uit te stellen, zonder dat daarvoor verhogingen zullen worden aangerekend en zonder invloed op de uitkeringen. De maatregel geldt voor de voorlopige bijdragen van het eerste, tweede, derde en vierde kwartaal van 2020 en voor de regularisatiebijdragen van kwartalen van 2018 die vervallen op 31 maart 2020, 30 juni 2020, 30 september 2020 en 31 december 2020. Deze aanvraag moet je indienen vóór 15 september 2020. Om uitstel te bekomen voor de bijdrage van het vierde kwartaal 2020 en de regularisatiebijdragen van 2018 die vervallen op 31 december 2020, moet de aanvraag vóór 15 december 2020 worden ingediend. Meer info bij je sociaalverzekeringsfonds.

- **Deadline: 15 november '20**

4. Vlaams beschermingsmechanisme: 7,5% van de omzet in de referentieperiode en maximaal € 15.000 per onderneming (voor hoofdberoepers en onder bepaalde voorwaarden ook voor bijberoepers)

Deze nieuwe premie is bestemd voor journalisten in zelfstandig hoofd- of bijberoep die een omzetsdaling van 60% optekenen in de periode 1 augustus tot en met 30 september 2020 ten opzichte van dezelfde referentieperiode het jaar ervoor. Belangrijke voorwaarde is dat de omzetsdaling rechtstreeks verband houdt met de getroffen maatregelen op federaal, provinciaal of lokaal niveau en het gevolg is van verminderde prestaties. Als je in de referentieperiode een ongewoon lage omzet realiseerde, bijvoorbeeld door zwangerschap of arbeidsongeschiktheid, kun je de voorgestelde periode vervangen door een andere mits motivatie.

De premie bedraagt 7,5% van de omzet in de referentieperiode (exclusief btw) en is geplafonneerd op € 15.000 per onderneming.

Je kunt een aanvraag indienen vanaf oktober op basis van een verklaring op eer. De bewijsstukken hou je gedurende vijf jaar bij. De deadline voor de aanvraag is 15 november.

Ook journalistieke bijberoepers met een beroepsinkomen in 2019 van minstens € 13.993,78 komen in aanmerking voor de subsidie. Als die inkomsten schommelen tussen € 6.996,89 en € 13.993,78, heb je recht op de helft van de premie. Bijkomende voorwaarde is dat men in dat geval als loontrekkende niet meer dan 80% is tewerkgesteld.

Een eerdere aanvraag voor een coronacompensatiepremie is niet vereist om in aanmerking te komen voor het Vlaams beschermingsmechanisme.

➤ **Zonder (specifieke) deadline**

5. Vermindering van voorlopige bijdragen (voor journalisten in hoofd- en bijberoep)

Zelfstandige journalisten die getroffen worden door de coronacrisis, kunnen een vermindering van hun voorlopige sociale bijdragen vragen voor het jaar 2020 als hun beroepsinkomsten lager liggen dan één van de wettelijke drempels.

De bijdragen kunnen worden verlaagd tot maximaal:

- € 717,18 voor een zelfstandige in hoofdberoep;
- € 0 voor een zelfstandige in bijberoep, indien de verwachte inkomsten lager zijn dan € 1.548,18;
- € 0 voor wie zelfstandig actief is na pensioen, indien de verwachte inkomsten lager zijn dan € 3.096,37.

Neem contact op met je sociaalverzekeringsfonds voor de details.

6. Vrijstelling van betaling (voor journalisten in hoofdberoep)

Journalisten in hoofdberoep die hun sociale bijdragen niet kunnen betalen, kunnen vrijstelling van bijdragen vragen.

Je kan deze aanvraag indienen voor:

- de voorlopige bijdragen van het eerste, tweede, derde en vierde kwartaal van 2020;
- de regularisatiebijdragen van kwartalen van 2018 die vervallen in de loop van 2020.

Als je een aanvraag wil doen voor meerdere kwartalen van 2020, dan wacht je best totdat je de afrekening van de bijdragen van het laatste betrokken kwartaal hebt ontvangen. Je dient dan best een globale aanvraag in voor alle betrokken kwartalen.

Opgelet, je aanvraag moet sowieso zijn ingediend binnen de 12 maanden volgend op het einde van elk betrokken kwartaal. Ook van belang is dat je geen pensioenrechten opbouwt voor de kwartalen waarvoor je wordt vrijgesteld. Je kunt die kwartalen later wel nog regulariseren (via een afkooppremie), om ze toch te laten meetellen voor je pensioenberekening. Je hebt hier vijf jaar de tijd voor.

7. Werkloosheidsuitkering (voor journalisten in hoofdberoep)

Wanneer je als uitkeringsgerechtigde werkloze of als werknemer besloot om freelancejournalist te worden en nu beslist om niet langer zelfstandig te zijn, kun je nog altijd aankloppen bij de RVA voor een werkloosheidsuitkering. Je moet wel minstens zes maanden zelfstandig zijn geweest. Meer informatie vind je op www.rva.be.

8. Contractuele regelingen (voor journalisten in hoofd- en bijberoep)

Bekijk goed je contract(en), om te zien wat daarin staat met betrekking tot gewaarborgde opdrachten of inkomsten, of met betrekking tot beëindiging of overmacht.

Raadpleeg www.journalist.be voor meer info en updates